DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)
den 29 januari 2004 *

I mål C-218/02,

Europeiska gemenskapernas kommission, inledningsvis företrädd av T. F. Cusack, därefter av X. Lewis, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, företrätt av K. Manji, i egenskap av ombud,

svarande,

* Rättegångsspråk: engelska.

angående en talan om fastställelse av att Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 96/29/Euratom av den 13 maj 1996 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd av arbetstagarnas och allmänhetens hälsa mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning (EGT L 159, s. 1) genom att inte för hela sitt territorium anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet eller genom att inte underrätta kommissionen om sådana författningar,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av C.W.A. Timmermans (referent), tillförordnad avdelningsordförande på fjärde avdelningen, samt domarna A. La Pergola och S. von Bahr,

generaladvokat: A. Tizzano,
justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 12 juni 2002, med stöd av artikel 141 andra stycket EA väckt talan om fastställelse av att Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 96/29/Euratom av den 13 maj 1996 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd av arbetstagarnas och allmänhetens hälsa mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning (EGT L 159, s. 1) (nedan kallat direktivet) genom att inte för hela sitt territorium anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet eller i vart fall genom att inte underrätta kommissionen om sådana författningar.

Tillämpliga bestämmelser

Euratomfördraget

2 Av artikel 2 b EA följer att gemenskapen, i den ordning som anges i Euratomfördraget, skall "uppställa enhetliga säkerhetsnormer för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd samt övervaka tillämpningen av dessa normer".

3 I artikel 30 första stycket EA föreskrivs i detta syfte bland annat att "grundläggande normer [skall] fastställas [inom gemenskapen] för befolkningens och arbetstagarnas hälsoskydd mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning".

4 Enligt andra stycket i samma bestämmelse avses med "grundläggande normer":

"a) högsta tillåtliga doser förenliga med tillräckligt hälsoskydd,

b) högsta tillåtliga exponering och kontamination,

c) de grundläggande principerna för hälsokontroll av arbetstagarna".

5 I artikel 31 EA fastställs förfarandet för att utarbeta och fastställa de nämnda grundläggande normerna. I artikel 32 första stycket EA föreskrivs en möjlighet att ompröva eller uppdatera dessa normer på begäran av kommissionen eller en medlemsstat, varvid det förfarande som anges i artikel 31 i samma fördrag skall tillämpas.

6 Artikel 33 EA, slutligen, har följande lydelse:

"Varje medlemsstat skall utfärda de lagar och andra författningar som är lämpliga för att säkerställa att de fastställda grundläggande normerna iakttas och vidta de åtgärder som behövs i fråga om undervisning och yrkesutbildning.

Kommissionen skall lämna rekommendationer i syfte att säkerställa en harmonisering av de bestämmelser som gäller på detta område inom medlemsstaterna.

För detta ändamål skall medlemsstaterna underrätta kommissionen om de bestämmelser som gäller när detta fördrag träder i kraft och om senare förslag till bestämmelser av samma slag.

Kommissionen skall lämna eventuella rekommendationer angående förslag till sådana bestämmelser inom tre månader efter det att den underrättats om förslagen."

Direktivet

7 Direktivet har antagits med stöd av artiklarna 31 och 32 i Euratomfördraget. Det har till syfte att revidera förekommande grundläggande normer med hänsyn till utvecklingen av den vetenskapliga kunskapen om strålskydd. Såsom framgår av själva ordalydelsen i nionde skälet i direktivet, föreskrivs det i direktivet bland annat att det åligger medlemsstaterna att göra vissa förfaranden som medför risk för joniserande strålning till föremål för ett system för anmälan och förhandsgodkännande eller att förbjuda dessa verksamheter. I fjortonde skälet i direktivet anmodas dessa stater därutöver att förstärka sitt samarbete med varandra och med tredje länder för att förbereda sig inför eventuella radiologiska nödsituationer och kunna hantera sådana situationer bättre såvida de till äventyrs skulle uppkomma.

8 Vad gäller genomförandet av direktivet i medlemsstaternas lagstiftning stadgas följande i artikel 55 i det nämnda direktivet:

"1. Medlemsstaterna skall fram till den 13 maj 2000 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar samt vidta de administrativa åtgärder som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De skall omedelbart underrätta kommissionen om detta.

...

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv".

Det administrativa förfarandet

9 Genom skrivelser daterade den 20 december 1999 respektive den 17 maj 2000 tillställde de brittiska myndigheterna kommissionen tre texter vilka syftade till att införliva direktivet med nationell rätt, nämligen Ionizing Radiations Regulations 1999 (England and Wales), Radioactive Substances (Basic Safety Standards) (Scotland) Regulations 2000 och Radioactive Substances (Basic Safety Standards) (Scotland) Direction 2000.

10 Kommissionen, som vid en genomgång av dessa texter emellertid ansåg att direktivet inte hade införlivats till fullo inom den föreskrivna fristen eftersom de införlivandebestämmelser som tillställts den dels inte täckte samtliga bestämmelser i direktivet, och då särskilt inte artikel 38 i direktivet, avseende bland annat godkända dosimetritjänster, artikel 42 i det nämnda direktivet avseende skydd av flygplansbesättningar och artiklarna 48–53 i direktivet avseende intervention i radiologiska nödsituationer eller vid fall av bestående bestrålning, dels inte var tillämpliga på Nordirland och i Gibraltar, inledde ett sådant förfarande som föreskrivs i artikel 141 EA. Efter att ha berett Förenade kungariket tillfälle att inkomma med yttrande utfärdade kommissionen den 9 februari 2001 ett motiverat yttrande varit denna medlemsstat anmodades att vidta de åtgärder som krävs för att följa direktivet inom två månader från delgivningen av yttrandet.

11 Under det administrativa förfarandet underrättade de brittiska myndigheterna kommissionen om flera kompletterande åtgärder för införlivande av direktivet, bland annat åtgärder avseende skydd av flygplansbesättningar och skydd mot radiologiska nödsituationer samt åtgärder för införlivande av direktivet på Nordirland, men ingen av dessa säkerställde att det nämnda direktivet införlivades i Gibraltar. I juni 2002 hade kommissionen i detta hänseende endast tillgång till två utkast till texter, vilka de brittiska myndigheterna den 30 april 2001 hade delgivit den, nämligen dels utkastet till Ionizing Radiation Regulations (2001), dels utkastet till Radiation (Emergency Preparedness and Public Information) Regulations (2001).

12 Kommissionen, som vid sådant förhållande gjorde bedömningen att dessa åtgärder endast innebar delvis införlivande av direktivet, eftersom de inte var tillämpliga på Förenade kungarikets hela territorium, beslutade att väcka i förevarande mål aktuell talan.

Fördragsbrottet

13 Det är tillräckligt att konstatera att Förenade kungariket inte har bestritt att det vid utgången av den frist som angavs i det motiverade yttrandet ännu inte hade vidtagit de åtgärder som krävs för att införliva direktivet i Gibraltar.

14 Eftersom denna tidsfrist enligt fast rättspraxis är avgörande för att ett fördragsbrott skall kunna fastställas (se bland annat dom av den 4 juli 2002 i mål C-173/01, kommissionen mot Grekland, REG 2002, s. I-6129, punkt 7, och av den 15 maj 2003 i mål C-483/01, kommissionen mot Frankrike, REG 2003, s. I-4961, punkt 22) finner domstolen att kommissionen har fog för sin talan.

15 Följaktligen konstaterar domstolen att Förenade kungariket har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt direktivet genom att inte inom den föreskrivna fristen för hela sitt territorium anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta.

Rättegångskostnader

16 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Förenade kungariket skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Förenade kungariket har tappat målet, skall denna stat förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

följande dom:

1) **Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har underlåtit att fullgöra sina skyldigheter enligt rådets direktiv 96/29/Euratom av den 13 maj 1996 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd av arbetstagarnas och allmänhetens hälsa mot de faror som uppstår till följd av joniserande strålning genom att inte inom den föreskrivna fristen för hela sitt territorium anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet.**

2) **Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Timmermans La Pergola von Bahr

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 29 januari 2004.

R. Grass V. Skouris

Justitiesekreterare Ordförande